

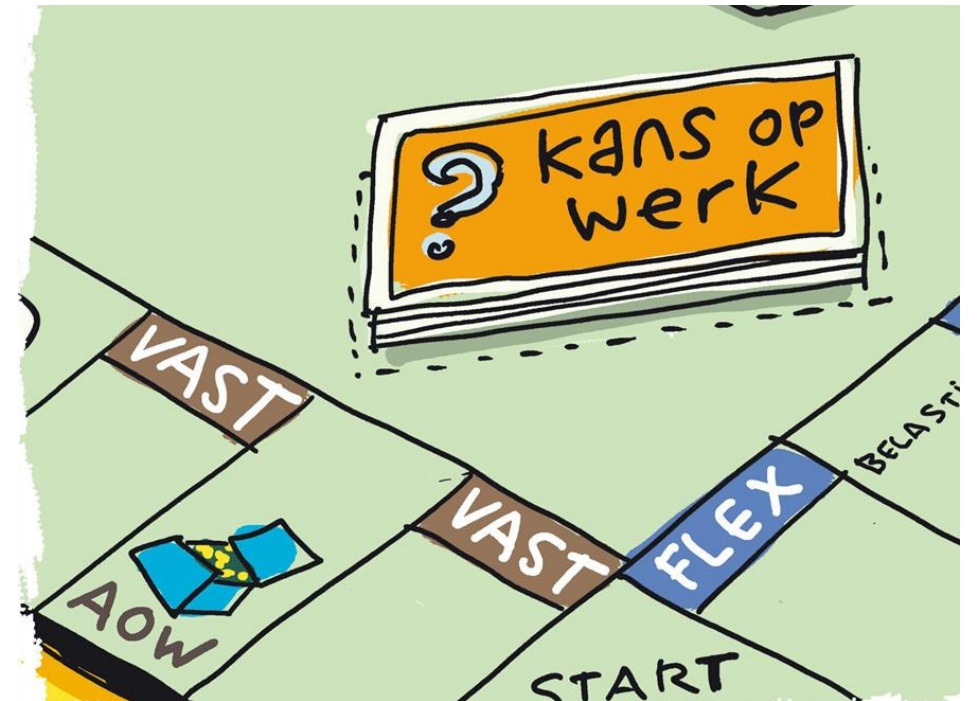
Workshop

Kansen en mogelijkheden op de arbeidsmarkt

Marieke Bakema (Expertisepunt LOB)

Jan Woldendorp (Saxion)

Even voorstellen:

Academie Mens & Arbeid Kennistransfer

- Loopbaanprofessional
- Personeel en Organisatie
- Jobcoach
- Resultaatgericht Coachen
- Werkgelukdeskundige
- Arbeidsdeskundige
- Casemanagement

Bezoek ons op:

www.saxion.nl/over-saxion/organisatie/academies/mens-en-arbeid-ama/cursusaanbod

Contact: Trea van der Vecht

T: 06-45594378

E: t.vandervecht@saxion.nl

Een leven lang ontwikkelen!

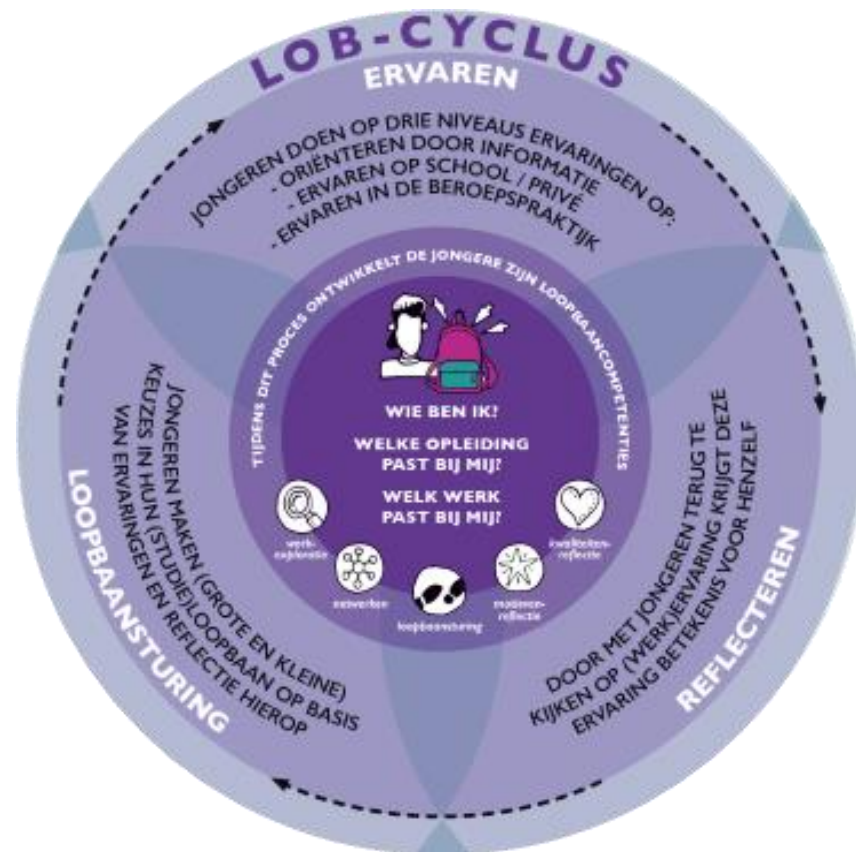
Programma

THEORY WITHOUT PRACTICE
IS EMPTY;
PRACTICE WITHOUT THEORY
IS BLIND.
-JOHN DEWEY

www.renergetics.com fb.com/renergetics.com

1. Introductie
2. Arbeidsmarktinformatie (AMI) in een loopbaangerichte leeromgeving
3. LOB en Arbeidsmarktinformatie
4. Van uitdagingen naar methodische richtlijnen
5. De decaan en AMI

Werken aan loopbaancompetenties in een loopbaangerichte leeromgeving.

[Loopbaangerichte leeromgeving | Expertisepunt LOB](#)

Vragen van leerlingen

Welke concrete vragen krijg je als decaan (van leerlingen, mentoren of ouders) over de arbeidsmarkt?

Vraagje

Vind je dat dit vragen zijn die jij zou moeten kunnen beantwoorden als decaan?

- A. Ja dat vind ik en dat kan ik.
 - B. Ja dat vind ik, maar ik voel me nog niet voldoende toegerust.
 - C. Nee, dit past niet bij mijn rol.
-

Arbeidsmarktinformatie

“Arbeidsmarktinformatie effectief ingrediënt van loopbaaninterventies”

(Brown & Ryan Krane, 2000)

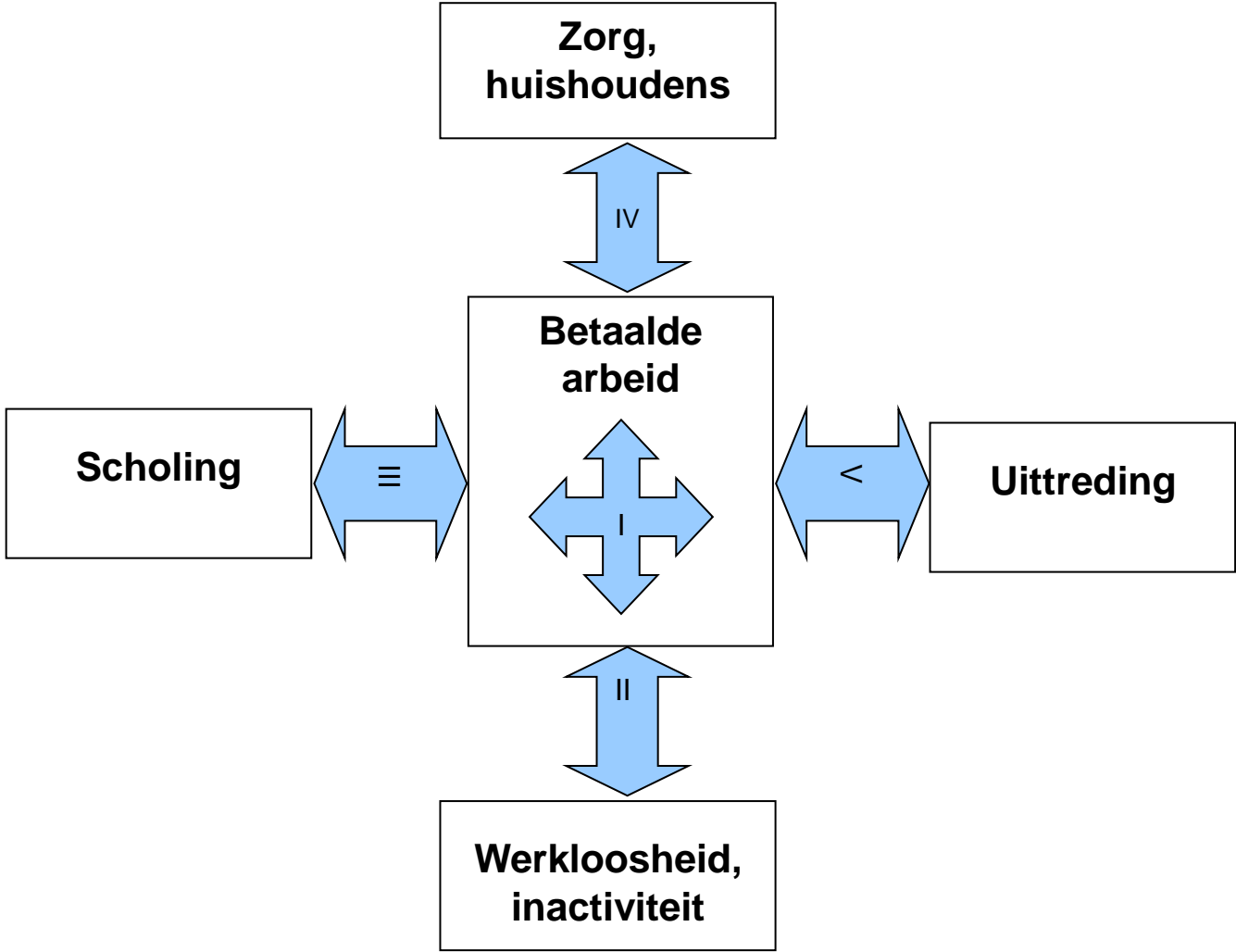

Werkexploratie

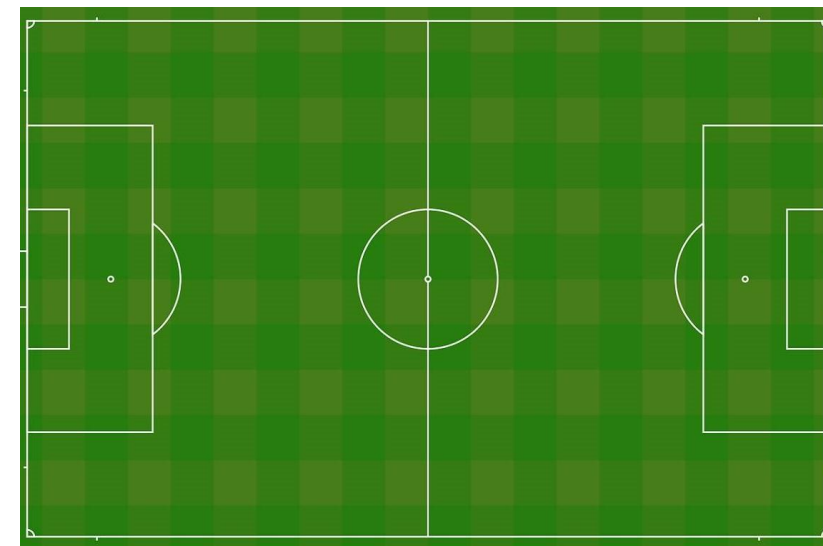
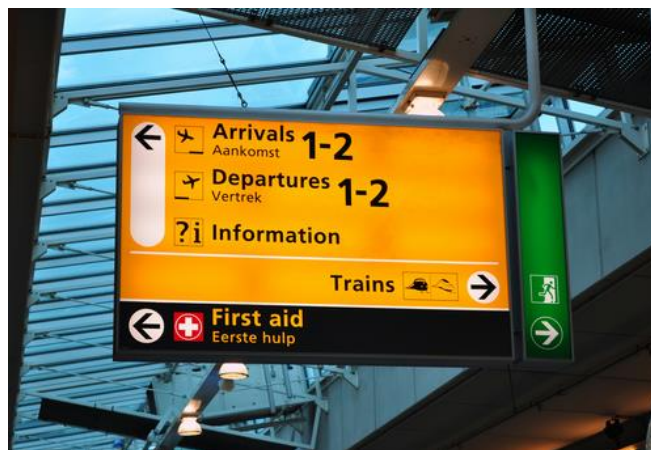
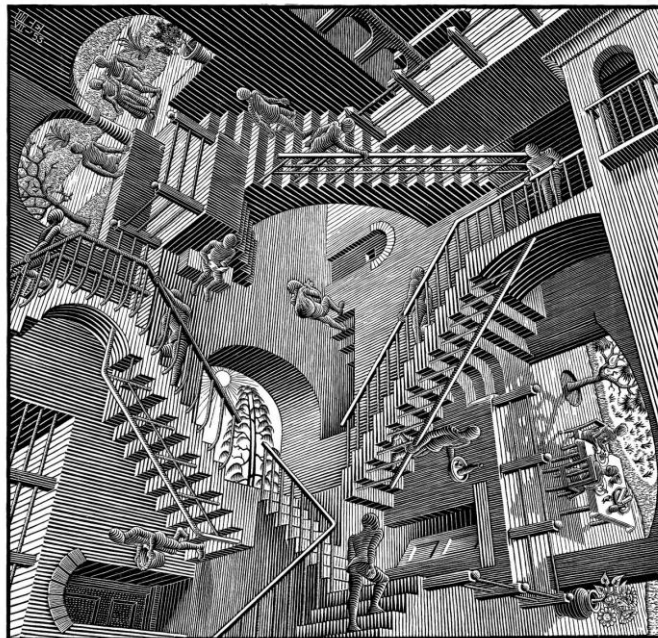
- Éen van de vijf effectieve ingrediënten voor loopbaanbegeleiding
- De zelfsturing van leerlingen wordt bevorderd wanneer de LOB-begeleider hen aanmoedigt tijdens het LOB-proces arbeidsmarktinformatie te vergaren

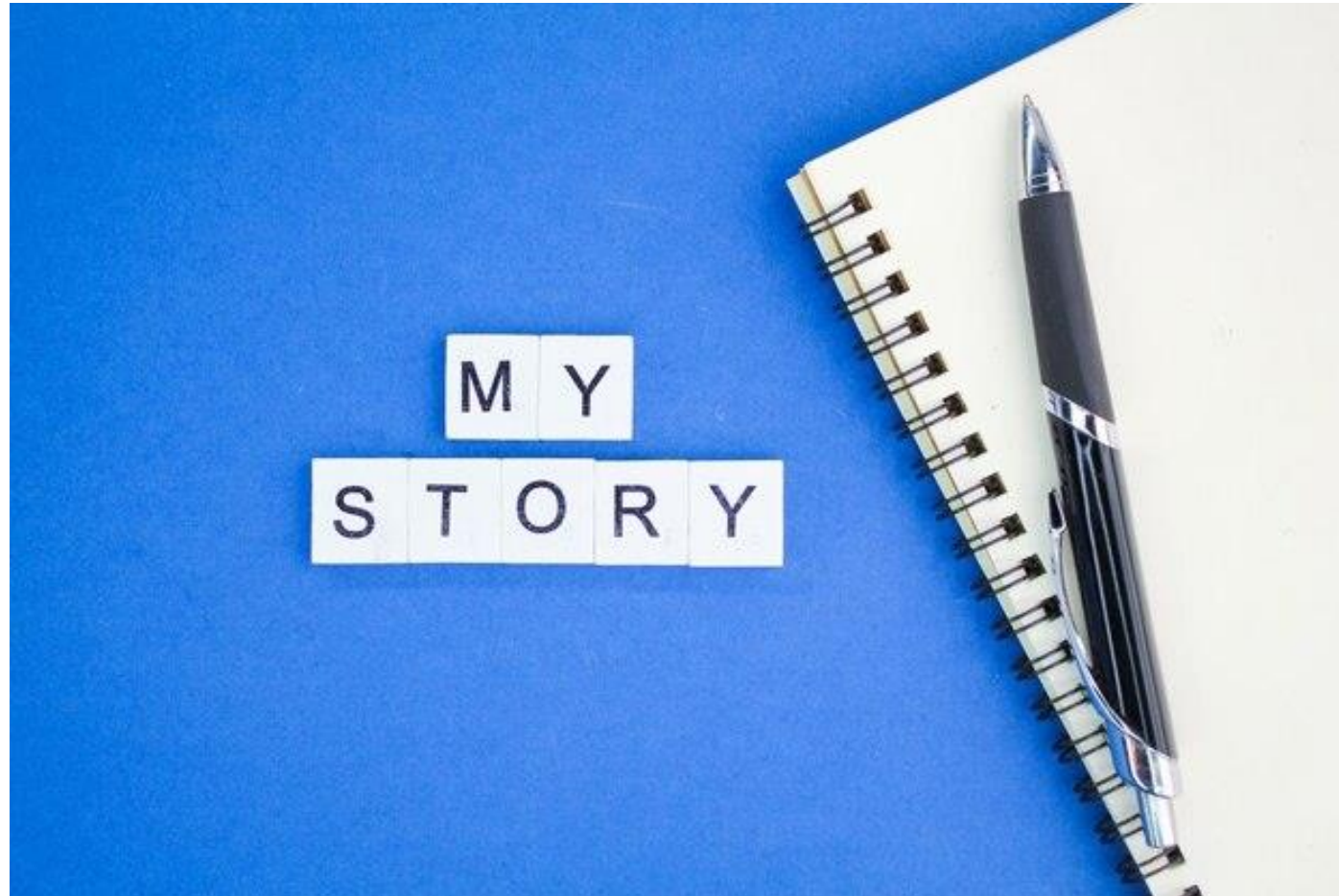
Transitioneel arbeidsmarktmodel (Schmid, 1998).

Arbeidsmarktmetaforen

Arbeitsmarktmetaforen

Naar een skillsgerichte arbeidsmarkt

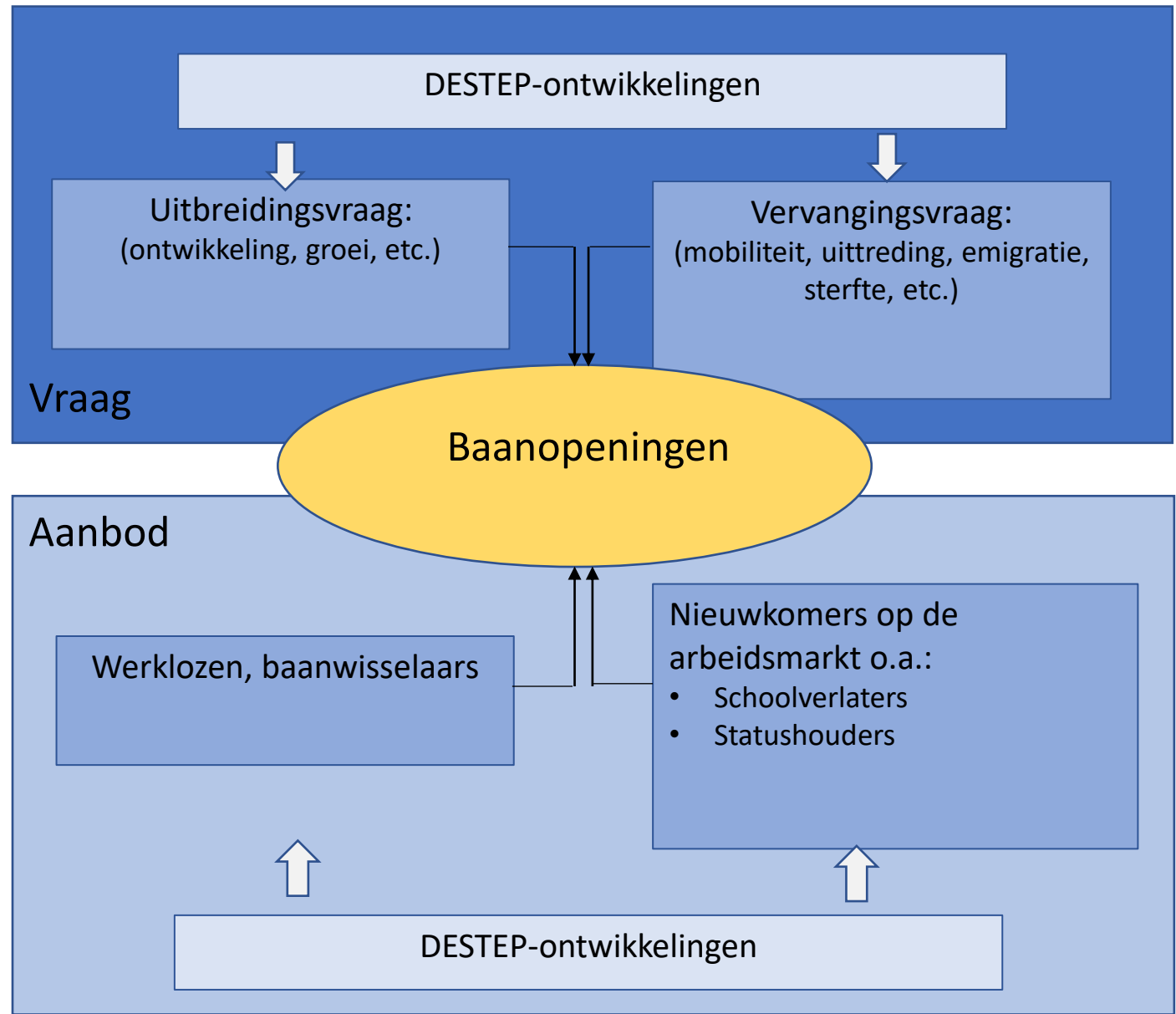
Bouquet of flowers: common view

Root, branches and leaves : taxonomy view

ROA Arbeidsmarktmodel (vereenvoudigd)

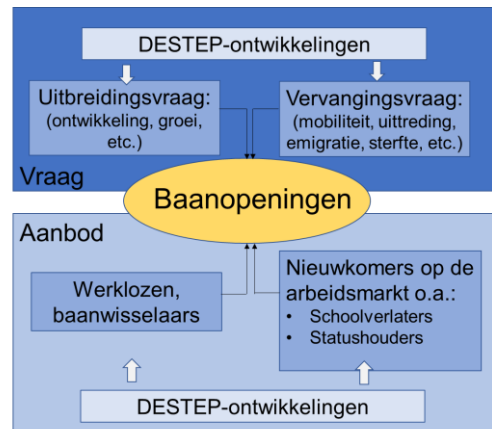

(Woldendorp, 2014)

Arbeidsmarkt-dynamiek

Indicatoren toekomstige arbeidsmarktspanning

- *Geanticipeerde kwantitatieve fricties*
- *Geanticipeerde Kwalitatieve fricties*

(Woldendorp, 2014)

Definitie Arbeidsmarktinformatie

AMI schetst een beeld van de arbeidsmarkt.

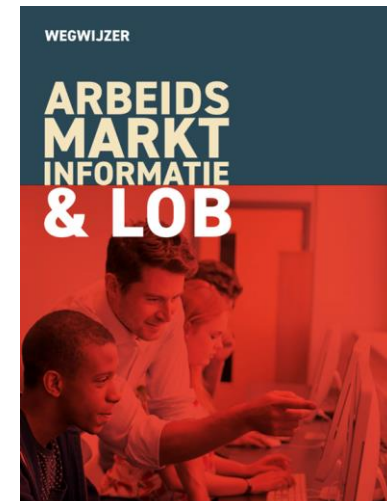
Vraag en aanbod van arbeid:

situatie op de arbeidsmarkt voor sectoren, opleidingen en beroepen, in het verleden en het heden, en geeft een verwachting voor de toekomst. Het geeft aan waar **mogelijkheden op werk** toenemen of afnemen en wat de invloed hiervan is op opleidingen, beroepen en sectoren.

De inhoud van het werk

Welke beroepen er bestaan, wat een beroep **inhoudt** en welke opleiding nodig is om een bepaald beroep uit te oefenen. Maar ook welke competenties je nodig hebt om een beroep uit te oefenen, wat het beroep lichamelijk of geestelijk van je vraagt, hoeveel je kunt verdienen, hoe een baan te vinden en welke arbeidsvoorwaarden bij een beroep of sector horen.

(Wegwijzer arbeidsmarktinformatie & LOB, 2020: 3)

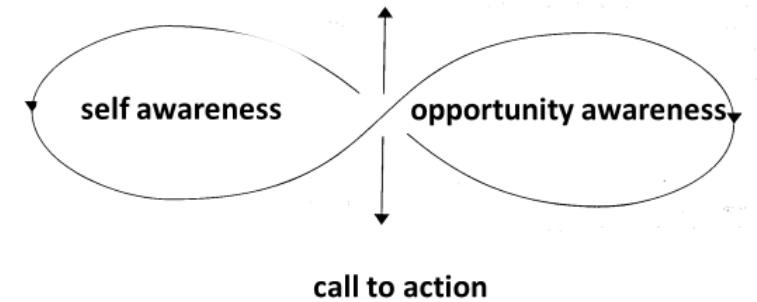
AMI en LOB

DOTS Model

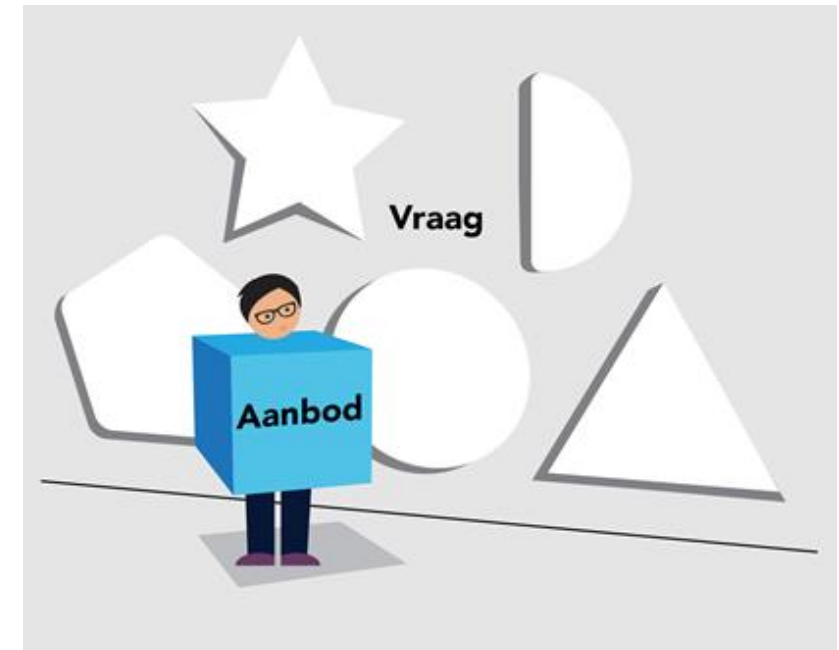
A four stage model of career planning
(Bill Law & Tony Watts)

Indicatoren: inzicht en (pro)activiteit

SAXION
UNIVERSITY OF
HUMAN SCIENCES

De kwaliteit van arbeidsmarktinformatie: de (In)validiteit en (on)betrouwbaarheid ervan

Vraagje!

Wat is jouw favoriete bron voor arbeidsmarktinformatie?

Arbeidsmarktinformatiebronnen

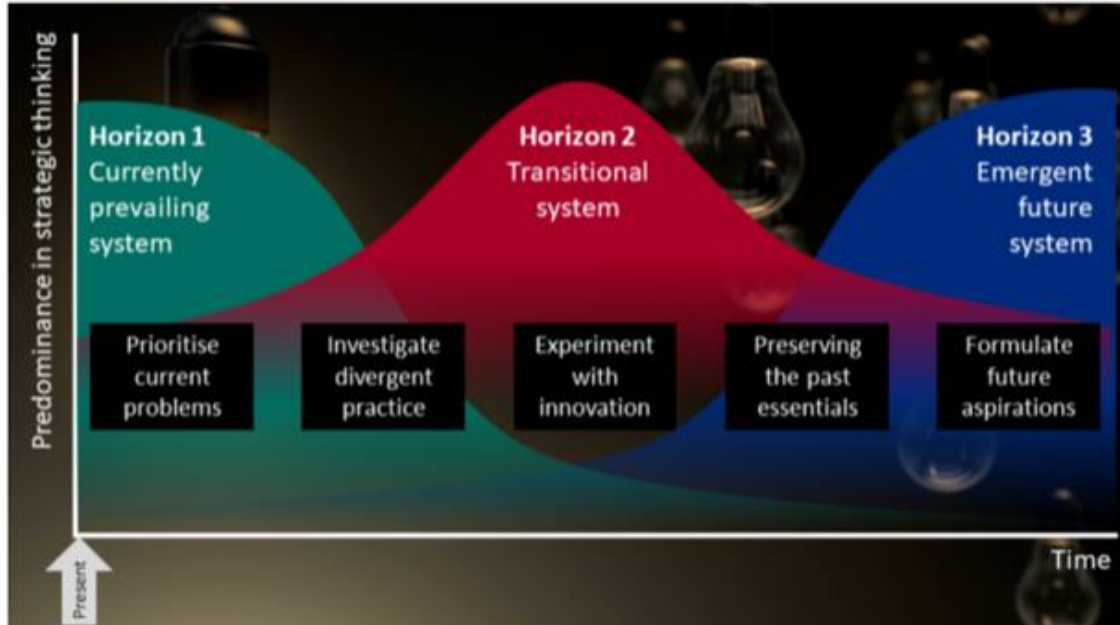
- Researchcentre voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA):
 - ‘De arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2026’ ([ROA,2021](#))
- Uitvoeringsorgaan Werknemersverzekeringen (UWV):
 - werk.nl/arbeidsmarktinformatie
 - regioatlas.nl
 - arbeidsmarkt cijfers.nl
- Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS):
 - [Dashboard arbeidsmarkt](#)
 - [De Arbeidsmarkt in Cijfers](#)
- Leerwerkloket:
 - Leerwerkloket.nl
- Overige:
 - Rabobank [Cijfers en Trends](#),
 - Randstad [Kenniscentrum](#)
 - ...

Onderzoek naar AMI

- ‘Harde’ AMI heeft geen grote invloed op loopbaanbeslissingen (Alexander et al., 2019)
- ‘Zachte’ informatie (familie, vrienden) heeft meer impact dan formele bronnen (Greenbank & Hepworth, 2008).
- Statistische informatie heeft minder impact dan ‘inspiratie’ (The Careers & Enterprise Company, 2016)
- Gepersonaliseerde informatie heeft meer impact dan algemene informatie (Barnes & Bimrose, 2010)
- Informatievaardigheden zijn net zo belangrijk als de informatie zelf (Alexander et al., 2019)

Discussie: Invloed van AMI op het keuzeproces

Sharpe & Hodgson et al, 2016)

Vragen tot zover?

Wat jongeren zelf zeggen

Wat weten we uit onderzoek onder jongeren?

- Jongeren hebben *behoefte aan concrete informatie* over vervolgopleidingen en de arbeidsmarkt.
- Jongeren hebben behoefte aan informatie over veranderingen op de arbeidsmarkt en wat dit voor hen betekent.
- Jongeren hebben behoefte aan *betere begeleiding* bij de keuze voor vervolgonderwijs en/ of werk
- Voor de hand liggende beroepen worden meestal uitgelicht.

Mechatronica

Welke vaardigheden moet je hebben?

Hoeveel procent van de studenten vindt baan in vakgebied?

[studiekeuze123](https://www.studiekeuze123.nl)

Commerciële Economie

Wat kan je worden?

Wat is het startsalaris?

Communicatie

Hoeveel procent van de studenten vindt baan in vakgebied?

Welke beroepen oefenen afgestudeerden uit?

Arbeidsmarktinformatie op Studiekeuze 123

The screenshot shows a web browser window with the URL [studiekeuze123.nl/opleidingen/618-communicatie-fontys-hogeschool-hbo-bachelor](https://www.studiekeuze123.nl/opleidingen/618-communicatie-fontys-hogeschool-hbo-bachelor). The page title is "Arbeidsmarktinformatie" and the subject is "Landelijk voor studie Communicatie".

Je bent klaar met je studie. Hoe ziet de volgende stap eruit?
 COVID-19 kan invloed hebben op de cijfers. [Lees hier meer.](#)

Arbeidsmarktinformatie ⓘ
 Landelijk voor studie Communicatie

<p>85% van de werkenden vond een baan op niveau</p>	<p>66% vond een baan binnen het vakgebied van de studie</p>
<p>€ 2.500 bruto startsalaris op basis</p>	<p>4% is werkloos</p>

Meest gekozen beroepen ⓘ

Vakspecialisten website-ontwikkeling en -beheer	37%
Specialisten reclame en marketing	9%
Specialisten public relations	8%
Vertegenwoordigers, accountmanagers retail en exportmanagers	5%
Administratief medewerkers, algemeen	3%
+ Meer	

Windows taskbar at the bottom shows the search bar with "Zoeken", system tray with time 16:15 and date 12-7-2023, and various application icons.

<https://www.studiekeuze123.nl/vergelijk>

Studies vergelijken op Studiekeuze 123

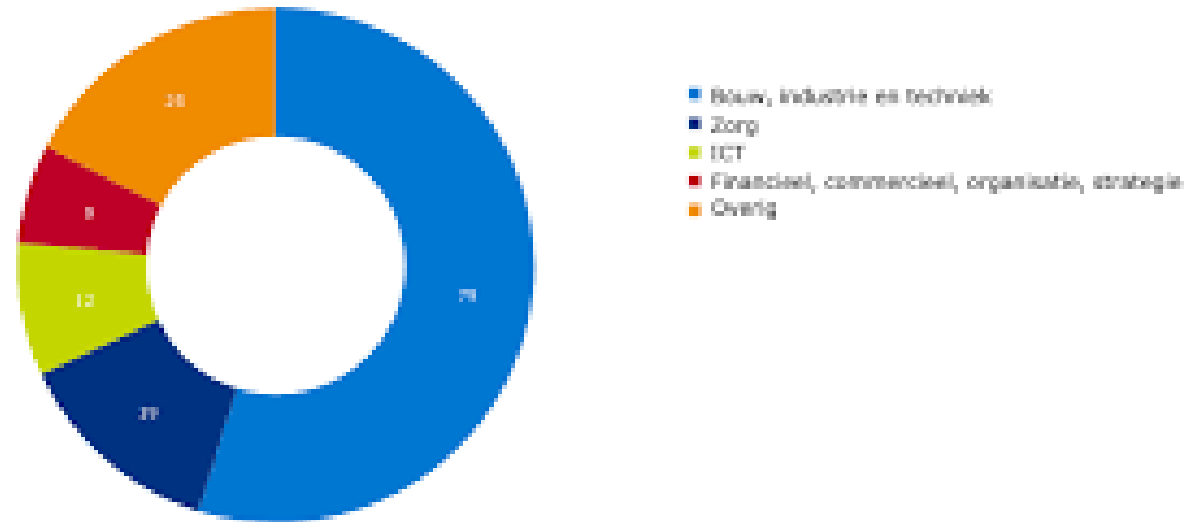
	  Opleiding tot Fysiotherapeut Hogeschool Utrecht Hbo bachelor 📍 Utrecht	 Opleiding tot Verpleegkundige Hogeschool Utrecht Hbo bachelor 📍 Utrecht	 Management in de Zorg Hogeschool Utrecht Hbo bachelor 📍 Utrecht
Pin met de punaise 📌 vast wat jij belangrijk vindt			
Nationale Studenten Enquête			
 Studenttevredenheid	3.8 ★★★★★	3.7 ★★★★★	3.4 ★★★★★
 Sfeer	4.3 ★★★★★	4.0 ★★★★★	3.7 ★★★★★
 Studiefaciliteiten	3.8 ★★★★★	3.7 ★★★★★	3.4 ★★★★★
 Studie opnieuw kiezen	3.9 ★★★★★	3.7 ★★★★★	3.2 ★★★★★
 Inhoud en opzet	3.7 ★★★★★	3.6 ★★★★★	3.3 ★★★★★

<https://www.studiekeuze123.nl/vergelijk>

studies vergelijken op Studiekeuze123

	 Opleiding tot Fysiotherapeut 	 Opleiding tot Verpleegkundige 	 Management in de Zorg
	 Hogeschool Utrecht Hbo bachelor 📍 Utrecht	 Hogeschool Utrecht Hbo bachelor 📍 Utrecht	 Hogeschool Utrecht Hbo bachelor 📍 Utrecht
 achteraf de studie opnieuw kiezen	88%	85%	-
 Tevredenheid over de huidige baan	4.1 ★★★★★	4.0 ★★★★★	-
 Tevredenheid carrière-mogelijkheden huidige baan	3.7 ★★★★★	4.0 ★★★★★	-
 Van de afgestudeerden vindt de studie een goede basis om te starten op de arbeidsmarkt	70%	71%	-

Opleidingen vergeleken werk.nl

[ruim-140-structureel-kansrijke-beroepen](#)

[lijst kansrijke beroepen per niveau](#)

[ranglijsten-arbeidsmarktpositie-van-hboers-en-woers-vergeleken](#)

Opdrachten en Keuzemomenten

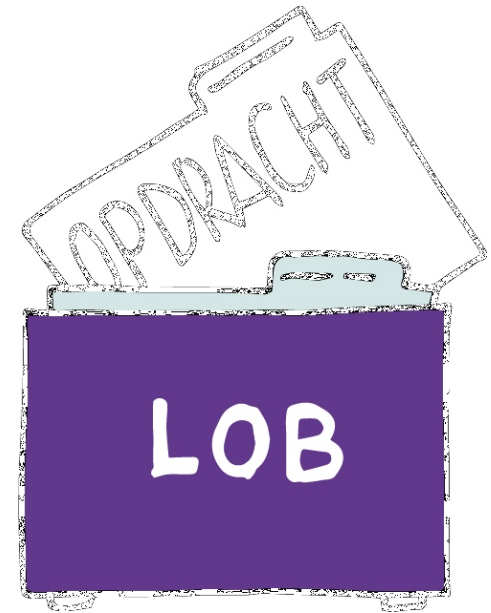
Op welke momenten is arbeidsmarktinformatie zinvol?:

- Profielkeuze
- Stages
- Bedrijfsbezoeken
- Opleidingskeuze

Andere keuzemomenten?

Bekijk de opdrachten en bedenk wanneer jij welke opdracht(en) zou kunnen inzetten?

[opdrachtenbank Expertisepunt LOB filter arbeidsmarktinformatie](#)

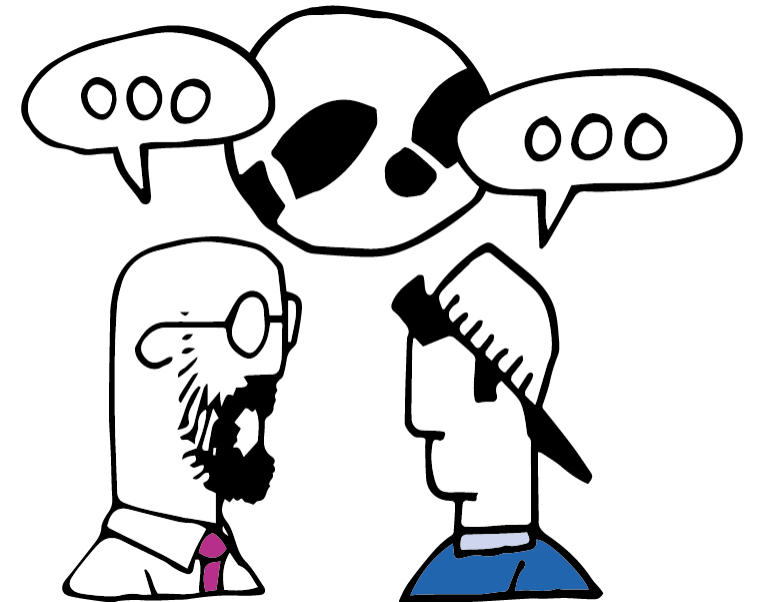

Ouders hebben grote invloed op studiekeuze maar weinig kennis over kansen op de arbeidsmarkt en soms niet realistische, verkeerde of achterhaalde beelden van beroepen.

Tijdens de ouderavond of als thuisopdracht

- Korte toelichting door decaan (of extern bv leerwerkloket)
- Quiz: zitten/ staan
- Ouders en leerlingen zoeken gezamenlijk uit hoe het zit bij de top 3 van de leerling
- Plenair reflecteren met ouders en leerlingen

[ouderavond-kansrijke-beroepen](#)

Vorbereidingen voor de ouderavond

- Laat de leerlingen voorafgaand aan de ouderavond een top 3 maken van de opleidingen die ze voor ogen hebben. Laat ze hiervoor onderzoek doen op de website van Studiekeuze123.
- Kies de presentatie (Powerpoint) die hoort bij de onderwijssector en pas deze indien gewenst aan. (zie bijlage vmbo of havo/ vwo).
- Nodig voor de ouderavond zowel de ouders als de leerlingen uit.
- Tijdens de ouderavond zitten ouders en hun kind bij elkaar (evt cabarettopstelling).

Wat vind je op de website van het Expertisepunt LOB?

Inspiratie

[Praktijkvoorbeelden LOB](#)

[LOB-opdrachtenbank](#)

[LOB-methoden](#)

Kennis

[LOB-onderzoeksbank](#)

[LOB-kennisbank](#)

[LOB-scan](#)

Professionalisering

[E-learning versterken loopbaanbegeleiding](#)

[Samenwerken in de regio](#)

[Trainings- en adviesbureaus](#)

Van uitdagingen naar methodische richtlijnen

Vaststellen

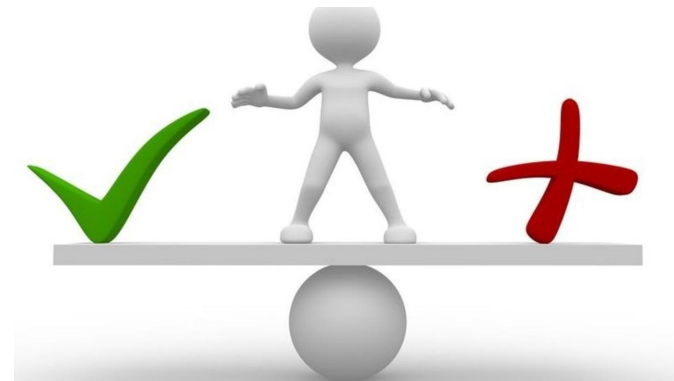
Kiezen en beoordelen

Overdragen

Interpreteren

(Af)wegen

A. Vaststellen

Wat weet iemand al? Waar komt de info vandaan?

Welke informatie zal betekenisvol zijn voor deze persoon?

Hoe ondersteunt deze informatie bij loopbaan beslissingen?

A. Vaststellen

“
Professionals should start by asking the question
'how can my client become informed?' rather than
'what information can I give them?'.”

Ed Dev Trust

B. Kiezen en Beoordelen

(Beelen, 2022)

Tip: creëer een bronnen kennisbank.

Tip: verzamel veel gestelde vragen van leerlingen

Tip: beoordeel bronnen, wijs leerlingen er ook op hoe zij dit kunnen doen.

Tip: besteed aandacht aan lokale informatie.

Tool: bronnenlijst AMI

Tool: checklist kwaliteit AMI

Bronnenlijst arbeidsmarkt informatie	Economie				Geografie							Demografie							Andere thema's																
	Land	Region	Streek	Land	Region	Streek	Land	Region	Streek	Land	Region	Streek	Land	Region	Streek	Land	Region	Streek	Land	Region	Streek	Land	Region	Streek	Land	Region	Streek	Land	Region	Streek	Land	Region	Streek		
Bureau voor de Arbeid (BVA)	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Statistiek Vlaanderen	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Statistiek Nederland	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Statistiek België	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Statistiek Nederland	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Statistiek België	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Statistiek Nederland	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Statistiek België	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

- Is de informatie ontworpen voor de eindgebruiker?
- Is het lokaal, actueel en voldoende gedetailleerd?
- Is ze begrijpelijk, relevant en gebaseerd op bewijsmateriaal?
- Zijn de inzichten gebruikersspecifiek?
- Zijn de gegevens kosteloos en openbaar beschikbaar?
- Zijn de metadata aanwezig?

- Worden alle beperkingen en voorbehouden gemeld?
- Is het in overeenstemming met nationale normen voor rapportage? Zo niet, is de reden daarvoor duidelijk vermeld?
- Wanneer gewerkt wordt met eigen data, voldoet de opzet van het onderzoek aan de beste statistische praktijken die op bewijs zijn gebaseerd?
- Wordt gebruikers een manier geboden om contact op te nemen met de aanbieder van het AMI-initiatief voor follow-up?
- Is gevoelige informatie naar behoren geanalyseerd?
- Zijn de gegevens open?
- Zijn de data statistisch verantwoord?
- Is de methodologie transparant en begrijpelijk?
- Is er contactinformatie beschikbaar?

B. Kiezen en beoordelen

Wat is de kwaliteit van de bron? O.a.:

- Validiteit
- Betrouwbaarheid
- controleerbaarheid
- Toegankelijkheid
- Transparant
- AVG
- ...

Is de informatie ontworpen voor de eindgebruiker?

Is het lokaal, actueel en voldoende gedetailleerd?

Is ze begrijpelijk, relevant en gebaseerd op bewijsmateriaal?

Zijn de inzichten gebruikersspecifiek?

Zijn de gegevens kosteloos en openbaar beschikbaar?

Zijn de metadata aanwezig?

Worden alle beperkingen en voorbehouden gemeld?

Is het in overeenstemming met nationale normen voor rapportage? Zo niet, is de reden daarvoor duidelijk vermeld?

Wanneer gewerkt wordt met eigen data, voldoet de opzet van het onderzoek aan de beste statistische praktijken die op bewijs zijn gebaseerd?

Wordt gebruikers een manier geboden om contact op te nemen met de aanbieder van het AMI-initiatief voor follow-up?

Is gevoelige informatie naar behoren geanalyseerd?

Zijn de gegevens open?

Zijn de data statistisch verantwoord?

Is de methodologie transparant en begrijpelijk?

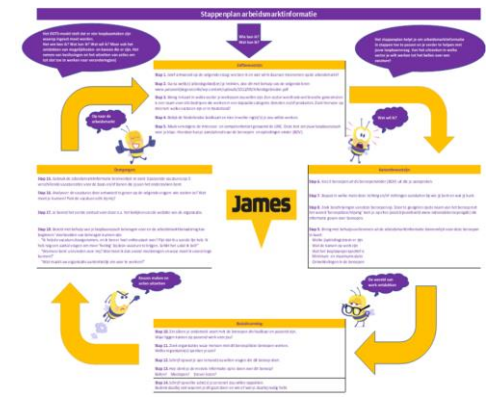
Is er contactinformatie beschikbaar?

C. Overdragen

Tip: AMI overdragen middels diverse begeleidingsactiviteiten.

Tool: stappenplan

Tip: draag kleinere 'brokjes' informatie over.

Tool: arbeidsmarkt ganzenbord

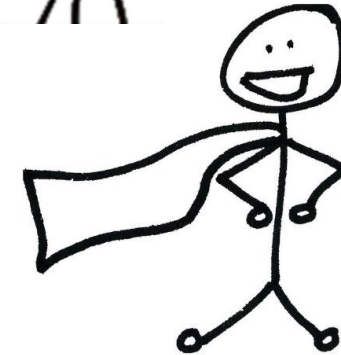
D. Interpretieren

Tip: gebruik de informatie als uitgangspunt voor een gesprek, geef er betekenis aan.

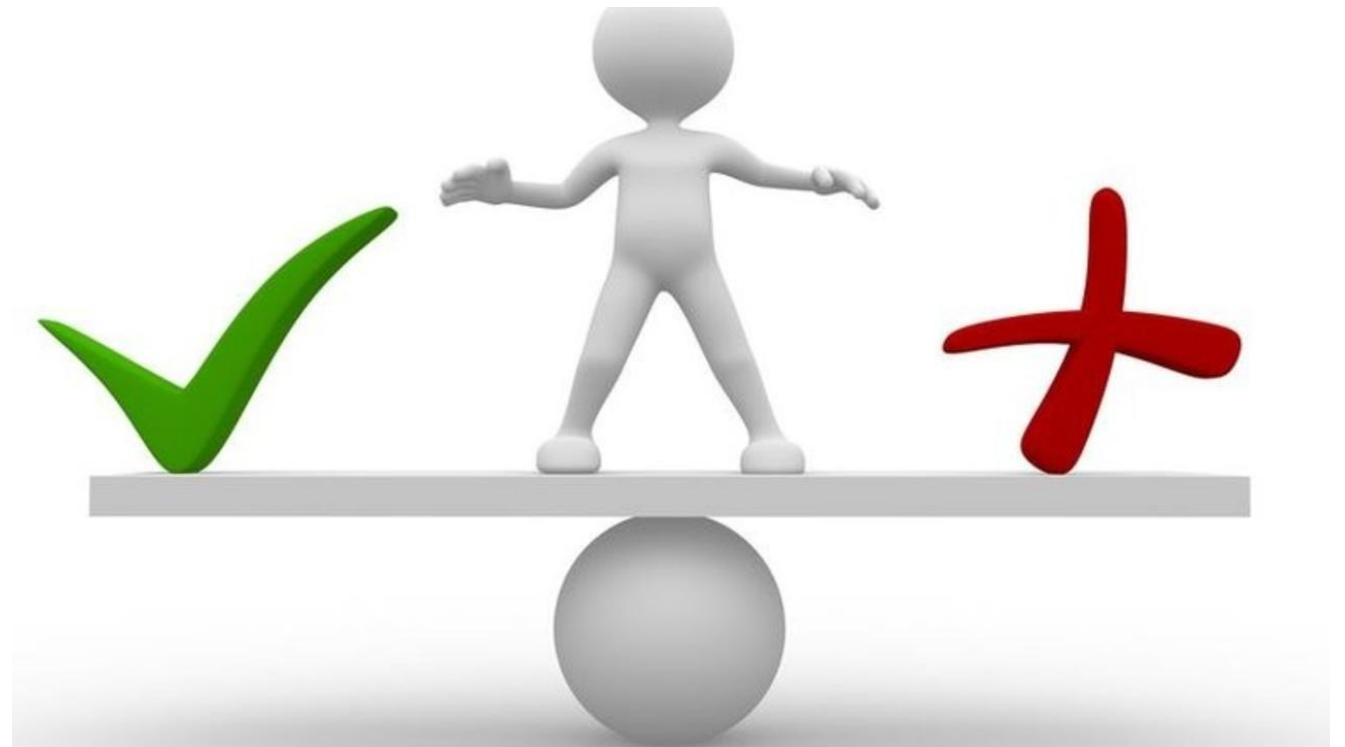
Tip: personaliseer de informatie.

Tip: houd rekening met leerstrategieën, leesleeftijden en behoeften.

E. (Af)wegen

Tip: bepaal samen met de leerling welke waarde je aan de gebruikte AMI geeft tijdens de LOB

Afsluiting: De droomvraag, ons ideaal

**In het Beroepenpunt
staan we klaar om je
te adviseren zodat je
het beste antwoord
vindt op al jouw vragen.**

Meer weten?

Expertisepunt
LOB

m.bakema@expertisepuntlob.nl

<https://www.linkedin.com/in/mariekebakema>

SAXION
HOGESCHOOL

j.woldendorp@saxion.nl

<https://www.linkedin.com/in/janwoldendorp>